

HISTORIA KULTURY REGIONU (EUROPA ŚRODKOWA)

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis
1	Nazwa przedmiotu	Historia kultury regionu (Europa Środkowa)
2	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Filologii Słowiańskiej
3	Kod przedmiotu	-
4	Język przedmiotu	Język polski
5	Grupa treści kształcenia, w ramach której przedmiot jest realizowany	Grupa treści kierunkowych
6	Typ przedmiotu	Obowiązkowy do zaliczenia roku studiów
7	Rok studiów, semestr	I rok, II semestr, studia stacjonarne I stopnia
8	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	dr Rafał Majerek
9	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot	j.w.
10	Formuła przedmiotu	Wykład

11	Wymagania wstępne	-
12	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	30 godzin zajęć dydaktycznych
13	Liczba punktów ECTS przypisana przedmiotowi	3
14	Czy podstawa obliczenia średniej ważonej?	Tak. Podstawa obliczenia średniej ważonej – 3 punkty ECTS.
15	Założenia i cele przedmiotu	Po odbyciu kursu student powinien: znać najważniejsze koncepcje dotyczące procesów geopolitycznych i kulturowych obszaru Europy Środkowej; posiadać wiedzę na temat najważniejszych zjawisk, wydarzeń i postaci, związanych z omawianymi procesami; rozumieć relacje narodów Europy Środkowej z innymi obszarami Słowiańszczyzny i Europy.
16	Metody dydaktyczne	Podczas zajęć wykorzystywane będą problemowe metody problemowe (wykład problemowy), łączone z metodami podającymi (wykład informacyjny).
17	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	Formy pomiaru/oceny pracy studenta: egzamin pisemny po II semestrze studiów. Zakres obowiązującego do egzaminu materiału obejmuje: treść wykładów, znajomość podstawowych opracowań oraz tekstów omawianych podczas konwersatorium.
18	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji	Zakres dziedzinowy przedmiotu: wiedza o kulturze. Treści merytoryczne: 1. Europa Środkowa – wspólnota wyobrażona czy rzeczywistość polityczna? 2. Społeczno-polityczne podłoże różnic w kształtowaniu modeli kulturowych na obszarze środkowoeuropejskim. 3. Rola tradycji grecko-rzymskiej w kształtowaniu się kultur obszaru zachodniej Słowiańszczyzny.

4. Miejsce i funkcja tradycji oświeceniowych w tworzeniu modeli kultur narodowych.
5. Centra kultury na przestrzeni wieków – Czechy, Słowacja, Polska, Węgry.
6. Rola okresu odrodzenia narodowego w stabilizowaniu modeli kulturowych u poszczególnych narodów – odzyskiwane / tworzone tradycje, podstawowe symbole narodowe, najistotniejsze postaci „animatorów kultury”, podejmowane działania polityczne.
7. Miejsce i funkcja utopii w kulturach Europy Środkowej.
8. Dążenie do przewartościowania odrodzeniowego modelu kultury na przełomie XIX i XX wieku.
9. Tendencje modernizacyjne i sposoby funkcjonowania awangardy na obszarze środkowoeuropejskim.
10. Komunistyczny model kultury po II wojnie światowej i jego obecność w życiu politycznym i na płaszczyźnie świadomości społecznej.
11. Formy kontestacji obowiązującej ideologii, Europa Środkowa jako „Zachód porwany”.
12. Wspólnota Wyszehradzka, nowe możliwości i formy współpracy w obszarze środkowoeuropejskim.
13. Państwa Europy Środkowej w strukturach europejskich - procesy integracyjne, wyzwania globalizacji.
14. „Europa Środkowa” we współczesnej eseistyce i literaturze.

Literatura podstawowa

1. M. Bobrownicka, *Narkotyk mitu*, Kraków 1995.
2. M. Bobrownicka, *Pogranicza w centrum Europy*, Kraków 2003.
3. M. Bobrownicka, *Patologie tożsamości narodowej w postkomunistycznych krajach słowiańskich*, Kraków 2006.
4. *Europa Środkowa - nowy wymiar dziedzictwa*, pod red. Jacka Purchli, Kraków 2002.
5. *Europa Środkowa: wspólnota czy zbiorowość*, red. R. Zenderowski, Wrocław 2004.
6. A. Fiut, *Być albo nie być Środkowoeuropejczykiem*, Kraków 1999.
7. B. Geremek, *Tożsamość Europy Środkowej. Złudzenia i rzeczywistość [w:] Tożsamość w czasach zmiany*, red. K. Michalski, Kraków 1995.
8. J. Goszczyńska, *Mit Janosika w folklorze i literaturze słowackiej XIX wieku*, Warszawa 2001.
9. M. Jagiełło, *Słowacy w polskich oczach*, t. 1 i 2, Warszawa 2005.
10. *Historia Europy Środkowo-Wschodniej*, t. 1 i 2, pod red. Jerzego Kłoczowskiego, Lublin 2000.
11. H. Janaszek-Ivaničková, *Kochanek Sławy*, Katowice 1978.
12. *Kim są Słowacy? Historia – kultura – tożsamość*, red. J. Purchla, M. Vášaryová, Kraków 2005.
13. *Kwestia słowacka w XX wieku*, Przekł. P. Godlewski, Z. Jurczak-Trojan, M. Papierz, Gliwice 2002.
14. Cz. Miłosz, *Rodzinna Europa*, Paryż 1959 (oraz kolejne wydania).
15. *Nadzieja umrze ostatnia. Ze wspomnień Alexandra Dubčeka*, oprac. J. Hochman, Warszawa 1995.
16. *Narody i stereotypy*, red. T. Walas, Kraków 1995.
17. J. Pažout, *Czechosłowacja w okresie tzw. Praskiej Wiosny [w:] Rewolucje 1968*, Warszawa 2008.
18. *Polaków i Czechów wizerunek wzajemny (X–XVII w.)*, pod red. Wojciecha Iwańczaka i Ryszarda Gładkiewicza, Wrocław-Warszawa 2004.
19. *Śmierć, przestrzeń, czas, tożsamość w Europie Środkowej około 1900.* pod red. Karoliny Grodziskiej, Jacka Purchli, Kraków 2002.
20. J. Tomaszewski, *Czechosłowacja*, Warszawa 1997.
21. P. S. Wandycz, *Cena wolności: historia Europy Środkowo-Wschodniej od średniowiecza do współczesności*, Kraków 1995.
22. H. Wereszycki, *Pod berłem Habsburgów. Zagadnienia narodowościowe*, Kraków 1986.
23. *Związki kulturalne polsko-słowackie w dziejach*, red. J. Wyrozumski, Kraków 1995.

Literatura uzupełniająca

Literatura wskazana przez osobę prowadzącą konwersatorium.